

Sygn. akt XI GC 1158/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Górnik

Protokolant: Edyta Jurkowska,

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2015 roku

na rozprawie

sprawy z powództwa S. O.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda S. O. na rzecz pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 1158/14

Sprawa rozpoznawana była w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

W dniu 24 października 2014 r. powód S. O. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwoty 49.025,56 zł wraz z ustawowymi odsetkami, a także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa. W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, iż pozwana, jako odbiorca towaru tj. ok. 4 ton kawy, którego przewóz zleciła powodowi firma (...)/S z siedzibą w Danii, nie dopełniła formalności dotyczących przewozu kawy. W związku z brakiem zgłoszenia przewozu kawy do Głównego Urzędu Celnego w S. na powoda nałożono podatek akcyzowy od przewożonej kawy. Powód podkreślił, iż to na pozwanej, jako podmiocie importującym, spoczywał obowiązek zgłoszenia przewozu. w związku z tym dochodzi on od pozwanej naprawienia szkody wynikłej z tego tytułu.

Pozwana w odpowiedzi na pozew z dnia 29 grudnia 2014 r. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów postępowania. Nadto, w oparciu o przepisy ustawy Prawo przewozowe, podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż nie łączył jej z powodem żaden stosunek prawny, oraz że dokonanie zgłoszenia zamiaru przewozu kawy przez niemiecki obszar podatkowy należało do obowiązków przewoźnika, czyli powoda.

W dniu 16 września 2014 r. na rozprawie w sprawie XI GCo 208/14 po zawiązaniu stron do próby ugodowej nie doszło do ugody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2011 r. pozwana zleciła, drogą emailową, firmie (...) /S z siedzibą w Danii organizację przewozu ok. 4 ton kawy. Przewóz ten firma (...) /S z siedzibą w Danii zleciła w dniu 21 września 2011 r. powodowi. Towar został załadowany w siedzibie spółki (...) w J., w Danii a miejscem docelowym była siedziba pozwanej w S.. Strony te już wcześniej współpracowały, także w zakresie organizowania przewozu kawy. Pozwana nie ustalała trasy przewozu ładunku a wszelkimi formalnościami i organizacją przewozu zajmowała się (...) /S

Bezsporne, a nadto dowód:

-listy CMR k. 12-14

-wydruki k. 15-16

- zeznania O. B. (1) k. 162-164

- zeznania E. F. k. 166-167

- zeznania S. O. w części – k.165-166

W dniu 21 września 2011 r. kierowca powoda, W. M., został zatrzymany przed granicą w L. do kontroli. Szczegółowa kontrola funkcjonariuszy dotyczyła przewożonej kawy. Podczas kontroli kierowca zadzwonił do E. F., prezesa pozwanej i poinformował go o zatrzymaniu przez niemieckie służby celne z powodu problemów z dokumentami. E. F. pojechał na miejsce zatrzymania ciężarówki, gdzie w międzyczasie funkcjonariusze zwrócili kierowcy dokumenty przewozu. Do spotkania E. F. z W. M. doszło na granicznej stacji benzynowej, gdzie kierowca powoda nie umiał wytłumaczyć prezesowi pozwanej o co dokładnie chodziło i w czym tkwił problem. E. F. w Urzędzie Celnym w K. uzyskał informację, iż chodziło o kontrolę przewozu towaru, tj. kawy przez niemiecki obszar podatkowy, który to wymagał uprzedniego zgłoszenia zamiaru przewozu. Firma (...) /S o zatrzymaniu ciężarówki do kontroli oraz obowiązku rejestracji przewozu na potrzeby służb celnych w Niemczech dowiedziała się od pozwanej. Spedytor nie dokonał takiej rejestracji.

W dniu 22 września 2011 r. doszło do rozładunku towaru w siedzibie firmy pozwanej. Po rozładunku towaru kierowca powoda otrzymał ostemplowane i podpisane dokumenty. Tego samego dnia pozwana poświadczyła status celny przewiezonego towaru.

Powód osobiście nie zajmował się przewozem, zlecenie otrzymał jego kierowca sms. Takie swobodne zasady współpracy funkcjonowały pomiędzy firmą powoda a (...) /S. P. w dniu załadunku wiedział jakiego rodzaju będzie przewożony towar. Wyboru przewoźnika dokonał zleceniobiorca, natomiast trasę przejazdu ustalił powód przy jednoczesnej wiedzy zleceniobiorcy o wyborze trasy promem z G. do R. w Niemczech i przekroczenia granicy Polski w K..

Dowód:

- poświadczenia statusu celnego k. 17-20

- zeznania W. M. k. 105-107

- zeznania O. B. (1) k. 162-164

- zeznania E. F. k. 166-167

- zeznania S. O. w części – k.165-166

W dniu 20 grudnia 2011 r. powodowi został wymierzony, zgodnie z § 17 ust. 2 ustawy w sprawie podatku od kawy, podatek za 4.096 kg kawy palonej w wysokości 8.970,24 €. Powód w wezwaniu do zapłaty został pouczony o możliwości złożenia odwołania w formie pisemnej do Głównego Urzędu Celnego S. w terminie jednego miesiąca.

Dowód:

- wniosek o zawezwanie z zawiadomieniem o terminie k. 55-59
- tłumaczenie decyzji oraz posiedzenia k. 64-68
- zeznania S. O. k. 165-166

W dniu 24 lutego 2014 r. powodowi został wystawiony dokument oznaczony jako jednolity tytuł wykonawczy umożliwiający odzyskiwanie wierzytelności objętych dyrektywą Rady (...) z tytułu podatku akcyzowego, opiewającego na kwotę 41.976,89 zł. W dniu 25 lutego 2014 r. powód został zawiadomiony o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego przysługującej powodowi. W dniu 5 marca 2014 r. powód uiścił kwotę 49.025,56 zł tytułem realizacji zajęcia egzekucyjnego.

Dowód:

- dokumenty korespondencji z urzędem celnym wraz z tłumaczeniem k. 30-37
- zawiadomienie o zajęciu k. 38-50
- potwierdzenie przelewu k. 51
- zeznania S. O. w części – k.165-166

Dnia 12 marca 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 49.025,56 zł tytułem zwrotu uiszczanego podatku akcyzowego od towaru, którego odbiorcą była pozwana.

Dowód:

- wezwanie k. 52-53

Pismem z dnia 6 maja 2014 r. powód wniósł o zawezwanie do próby ugodowej przeciwnika w sprawie o zapłatę ww. kwoty.

Dowód:

- zawezwanie k. 57-59

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne w całości.

Powód dochodził od pozwanej naprawienia szkody wynikłej z niezgłoszenia przez niego przewożonej kawy. W sprawie bezsporne było, iż stron nie łączył żaden stosunek zobowiązaniowy, zaś podstawę żądania powód upatrywał w odpowiedzialności deliktowej pozwanej.

Zgodnie z treścią art. 415 k.c. kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Za szkodę odpowiada więc osoba, której zawinione zachowanie, a więc działanie lub zaniechanie, jest źródłem powstania szkody. Zachowanie sprawcy szkody musi być bezprawne, przy czym bezprawność ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. „Porządek prawny” obejmuje zarówno zakazy i nakazy wynikające z norm prawa oraz zakazy i nakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych – zasad współżycia społecznego. Kolejną

przesłanką odpowiedzialności sprawy jest, by jego zachowanie było zawinione. W obszarze deliktów prawa cywilnego wyróżnia się dwie postaci winy – umyślną i nieumyślną. Przy winie umyślnej sprawca szkody ma świadomość szkodliwego skutku swego zachowanie i przewidując jego wystąpienie, celowo do niego zmierza lub co najmniej godzi się na wystąpienie tych skutków. Przy winie nieumyślnej sprawca przewidując możliwość wystąpienia skutku bezpodstawnie przypuszcza, że zdoła go uniknąć, albo też nie przewiduje skutku, chociaż może i powinien go przewidzieć (niedbalstwo). Ostatnią z przesłanek, które muszą być spełnione, to wystąpienie szkody, a więc uszczerbku w dobrach lub interesach prawnie chronionych, których poszkodowany doznał wbrew swojej woli. Podsumowując z art. 415 k.c. wynika, że przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej na zasadzie winy są: zachowanie człowieka, szkoda oraz wina człowieka, którego zachowanie wyrządziło szkodę. Przesłanki te uzupełniane są przez art. 361 k.c., w którym ustawodawca dodaje do nich adekwatny związek przyczynowy między zachowaniem sprawczym i naruszeniem dobra, z którego wynikła szkoda.

W przedmiotowej sprawie spełnienie powyższych przesłanek nie zostało przez powoda wykazane.

Powód wskazywał, iż poniesioną przez niego szkodą jest kwota 49.025,56 zł, która stanowi nałożony na powoda podatek akcyzowy od przewożonej kawy. Strona powodowa podniosła, że została zapewniona przez prezesa zarządu pozwanej, iż wszelkie formalności przewozu zostały spełnione, a w szczególności, że przewóz przedmiotowej kawy został zgłoszony do Głównego Urzędu Celnego w S.. Powód podniósł fakt, iż prezes zarządu pozwanej zapewnił powoda, iż sprawę należy uznać za wyjaśnioną i tym samym zachowaniem wyrządził powodowi szkodę. Powyższe argumenty nie znajdują jednak poparcia w materiale dowodowym niniejszej sprawy, bowiem jak zeznał powód w kontakcie z prezesem zarządu pozwanej, E. F., był kierowca powoda, W. M., a nie sam powód. Wszystkie informacje jakie posiadał powód, opierał na relacji kierowcy. Sąd zeznania W. M., w kwestii dotyczącej relacji zaistniałych podczas kontroli niemieckiego Urzędu Celnego wydarzeń oraz późniejszych zapewnień E. F. o załatwieniu sprawy, uznał za niespójne. Jak wynikało z jego zeznań najpierw został zapewniony przez E. F., później prezes pozwanej już go nie zapewniał, następnie uzyskał taką informację od spedytora za pośrednictwem E. F. i ostatecznie zapewnienie otrzymał od duńskiej spedykcji. Sąd zauważa, że zeznania te nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach E. F. i S. O., którym Sąd dał wiarę, bowiem obaj zeznali, iż kierowca nie umiał wytłumaczyć o co chodziło i w czym był problem. Materiał dowody, w tym same zeznania powoda, nie pozwalają ustalić, jakiej treści rozmowy były prowadzone z przedstawicielem pozwanej. Co więcej, powód nigdy nie zwracał się pisemnie do pozwanej w tej sprawie, brak jest jakiegokolwiek korespondencji, która choćby pośrednio potwierdzała zapewnienia prezesa pozwanej, że spółka ta uiszcza wszelkie należności przyjmując na siebie odpowiedzialność. W tym zakresie brak także jednoznacznych zeznań świadków, czy samych stron.

W ocenie Sądu, powód nie wykazał także by pozwana ze swej winy wyrządziła szkodę poprzez zawinione niezgłoszenie przewozu do niemieckich organów podatkowych. Jak słusznie podniosła pozwana, nie ciążył na niej obowiązek dopilnowania formalności związanych z przewozem towaru w okolicznościach niniejszej sprawy. Powód otrzymał zlecenie od duńskiej firmy (...), a nie od pozwanej. Jak wynika z zeznań świadków i storn, pozwana nie miała wpływu na warunki i trasę przewozu albowiem wszystkie ustalenia pozostawały w gestii (...).

Podkreślenia wymaga nadto, iż w realiach niniejszej sprawy to (...)/S zawarła z powodem umowę przewozu i była nadawcą przesyłki. Firma ta figuruje na listach przewozowych jako nadawca, a także z zeznań świadków i stron jednoznacznie wynika, iż wszystkie strony identyfikowały tę właśnie spółkę jako nadawcę przesyłki, z nią zawierały umowy. Pozwany nie ustalał ani trasy ani warunków przewozu przesyłki, te pozostawały w gestii (...). Zaznaczyć przy tym należy, iż obowiązek zgłoszenia do organów podatkowych pojawiał się jedynie przy zorganizowaniu przewozu przez teren Niemiec. Pozwany nie miał żadnego wpływu na ten wybór, co więcej nie był nawet o trasie informowany. Wymaganie więc, by podał instrukcje dotyczące przepisów celnych obowiązujących na terenie wszystkich ewentualnych państwa przez które mogłyby zostać zorganizowany przewóz jest zdecydowanie zbyt daleko idące. Ponadto wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie nadawcą w rozumieniu Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) jest (...). Zgodnie z art. 11 Konwencji to ta spółka winna załączyć do listu przewozowego niezbędne dokumenty i instrukcje dotycząc formalności celnych. Jak wynika jednak z zeznań świadka O. B. (2) i powoda, Spółka ta nie tylko informacji takich nie dołączyła, ale nawet nie miała

świadomości, że istnieje wymóg dokonania zgłoszenia przewozu kawy w przypadku przewozu przez teren Niemiec. Co więcej, sam sposób zlecenia powodowi przewozu poprzez sms do kierowcy wskazuje, że zarówno Spółka (...), jak i sam powód nie dochowali staranności przy organizowaniu przewozu. Zgodnie z art. 7 Konwencji nadawca ponosi odpowiedzialność za szkodę wynikłą z podania w liście przewozowym lub w innej formie wskazań i oświadczeń nieścisłych lub niedostatecznych. Spółka (...) zobowiązana była do zasięgnięcia informacji na temat ustawowych przepisów krajów, których dotyczył transport towaru.

Mając na uwadze powyższą argumentację Sąd stwierdził także brak adekwatnego związku przyczynowego między zachowaniem sprawczym i naruszeniem dobra, z którego wynikła szkoda. Powód dochodzący roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 415 k.c., musiał wykazać wszystkie przesłanki odpowiedzialności adresata jego roszczeń, a w przypadku niniejszej sprawy Sąd uznał, iż powód nie wykazał skutecznie podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej (art. 6 k.c.).

W kwestii zarzutu pozwanej odnośnie przedawnienia roszczenia Sąd uznał art. 77 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe, na której pozwana opierała swój zarzut, za niezasadny. Pomijając już okoliczność, iż do przewozu międzynarodowego nie stosuje się przepisów Prawa przewozowego a Konwencji CMR, to powód dochodził swoich roszczeń z art. 415 k.c. a nie z umowy przewozu. Na gruncie kodeksu cywilnego roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi trzy lata. W tym przypadku liczyć go należy od daty dowiedzenia się o szkodzie – było to najwcześniej 31 stycznia 2012 roku, powództwo wytoczono w 2014 roku, pomiędzy tymi okresie powód złożył również wniosek o zawezwanie do próby ugodowej.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia jest orzeczenie o kosztach, którymi obciążono stronę przegrywającą, tj. powoda. Koszty procesu pozwanej zamknęły się kwotą 2.417 zł (koszty zastępstwa procesowego oraz opłata od pełnomocnictwa). Wysokość kosztów należnych pozwanemu ustalono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm.) oraz § 6 pkt. 2, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U., Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji

ZARZĄDZENIE

1. odnotować
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda
3. z pismami lub za 21 dni